

MEER GRANEN IN HET VOER VOOR ZEUGEN IS NIET NODIG

ir. C.M.C. van der Peet-Schwering, onderzoeker Voeding

Het verwerken van meer granen in het voer voor zeugen leidt niet tot een verbetering van de reproductieresultaten. Als een deel van de granen wordt vervangen door andere ingrediënten verslechteren de reproductieresultaten niet. Dit onderzoek geeft dan ook geen enkele aanleiding om het aandeel granen in het huidige zeugenvoer te verhogen.

De samenstelling van het voer voor zeugen is de laatste vijftien jaar nogal veranderd. Met name het aandeel granen in het voer voor zeugen is sterk afgenomen, terwijl het aandeel tapioca is toegenomen. Sommigen vragen zich af of door het weglaten van granen uit het voer voor zeugen ook niet enkele essentiële bestanddelen zijn weggelaten, met als mogelijk gevolg een verslechtering van de reproductieresultaten. Om in deze kwestie meer inzicht te verkrijgen is op het Varkensproefbedrijf te Sterksel een onderzoek uitgevoerd naar de invloed van de voersamenstelling op de reproductieresultaten van de zeugen.

Opzet van het onderzoek

In het onderzoek zijn drie verschillende voersamenstellingen met elkaar vergeleken. De voeders in de verschillende proefgroepen waren als volgt samengesteld:

Proefgroep 1: voer met 12% tapioca en 40% graan (mais, gerst en tarwe); geen dierlijk eiwit.

Proefgroep 2: voer met 10% tapioca en 40% graan (mais, gerst en tarwe) en 6% diermeel. In dit voer is een deel van het plantaardig eiwit vervangen door dierlijk eiwit.

Proefgroep 3: voer met 35% tapioca; eiwit voornamelijk afkomstig uit sojaschroot; geen dierlijk

eiwit (standaard zeugenvoer).

De berekende gehalten in de drie voeders waren gelijk (EW = 0,98; vert.lysine = 0,59%); vert.meth.+ cyst. = 0,41%; ruw eiwit = 152%).

De voeders werden zowel tijdens de gust-, dracht- als zoogperiode volgens schema gevoerd.

De proef is uitgevoerd met 382 zeugen van de rassen en kruisingstypen N, Y, NY, YN en DN. De kruisingstypen en het aantal worpen per worpnummer waren evenredig verdeeld over de drie proefgroepen. Er zijn gegevens verzameld van 955 worpen.

Het berig en drachtig worden van de zeugen

Het interval spenen-dekken was in alle proefgroepen vrijwel gelijk. Tussen de drie proefgroepen bestonden ook geen duidelijke verschillen in het aantal dieren dat berig was binnen tien dagen, het aantal dieren dat na eerste inseminatie drachtig was en het aantal dieren dat met hormonen behandeld is. Meer granen in het voer en het vervangen van een deel van het plantaardig door dierlijk eiwit hebben dus geen invloed op het berig en drachtig worden van zeugen.

Gewichtsverloop en voeropname van de zeugen

Tabel 1: **Gewichten van de zeugen bij werpen en spenen en de voeropname tijdens de zoogperiode**

	granenvoer	granenvoer + dierlijk eiwit	standaard zeugenvoer
gewicht zeug na werpen (kg)	230,9	231,6	232,3
gewicht zeug bij spenen (kg)	2125	212,2	211,3
gewichtsafname (kg)	18,4	19,4	21,0
totale voeropname zeug (kg)	158,1	159,4	159,7

tijdens de zoogperiode.

In tabel 1 zijn de gewichten van de zeugen direct na werpen en bij spenen weergegeven en de voeropname van de zeugen tijdens de zoogperiode

Meer graan in het voer leidt niet tot meer biggen.

Er bestaan tussen de drie proefgroepen geen significante verschillen in de gewichten van de zeugen na werpen en bij spenen, de gewichtsafname van de zeugen tijdens de zoogperiode en de voeropname van de zeugen tijdens de zoogperiode.

Meer granen en meer dierlijke eiwitten in het voer leiden dus niet tot hogere voeropname's of minder gewichtsverlies van de zeugen tijdens de

zoogperiode.

Worpkenmerken en de technische resultaten van de biggen

In tabel 2 zijn de worpkenmerken en de technische resultaten van de biggen tijdens de zoogperiode weergegeven.

Er bestaan tussen de drie proefgroepen geen duidelijke verschillen in het aantal levend en dood geboren biggen, het aantal gespeende biggen en het gemiddeld begingewicht van de biggen.

In de proefgroep met het granenvoer vallen iets meer biggen uit dan in de twee andere groepen. Het verschil in uitval is echter niet significant.

Tussen de proefgroepen bestaan eveneens geen duidelijke verschillen in groei en voeropname van de biggen tijdens de zoogperiode.

Het verstrekken van voer met meer granen of van voer met meer granen en dierlijk eiwit leidt dus niet tot een verbetering van de reproductieresultaten van de zeugen.

Conclusie

Dit onderzoek geeft geen aanleiding om het aandeel granen in het huidige zeugenvoer te verhogen. Ook het vervangen van een deel van het plantaardig eiwit door dierlijk eiwit biedt geen voordelen.

Tabel 2: **Worpkenmerken en de resultaten van de biggen tijdens de zoogperiode.**

	granenvoer	granenvoer+ dierlijk eiwit	standaard zeugenvoer
aantal worpen	309	301	345
levend geboren/worp	10,5	10,7	10,5
dood geboren/worp	0,5	0,7	0,6
beginnaantal/worp ¹⁾	10,5	10,6	10,6
gemiddeld begingewicht(g) ²⁾	1483	1463	1497
gespeend/worp	9,0	9,2	9,2
uitvalspercentage	15,0	13,4	13,8
speengewicht (kg)	8,5	8,5	8,6
speenleeftijd	30,7	30,7	30,7
groeisnelheid (g/dag)	229	227	231
voeropname per big (kg)	0,58	0,59	0,56

¹⁾ beginnaantal = levend geboren + bijgelegd - weggelegd.

²⁾ het gemiddeld gewicht van de biggen die na bij- of wegleggen nog bij de zeug zijn.